

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. spalio 19 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Antano Simišio (kolegijos pirmininkas), Donato Šerno ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2022 m. spalio 7 d. paduotu **ieškovės B. Š.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo 2022 m. liepos 7 d. nutarties peržiūrėjimo

ir prašymu sustabdyti skundžiamo teismo procesinio sprendimo vykdymą,

n u s t a t ė :

Ieškovė padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo 2022 m. liepos 7 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje dėl santuokinio ir paveldėto turto padalijimo. Skundžiama apeliacinės instancijos teismo nutartimi bylos dalis dėl ieškinio, kuriuo buvo kreiptasi dėl santuokos nutraukimo, nutraukta; paliktas galioti pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo padalytas ieškovės ir jos mirusio sutuoktinio turtas, atsakovams (mirusio sutuoktinio įpėdiniams) priteista kompensacija už ieškovei tekusią didesnę turto dalį. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2, 3 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK 346 straipsnio** 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK 347 straipsnio** 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 3 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo praktiką bei argumentuoti pagrįsti, kad ši praktika nagrinėjamoje byloje ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda. Tai daroma analizuojant Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką, suformuotą byloje, kurių *ratio decidendi* sutampa su nagrinėjamos bylos faktine fabula.

Ieškovė kasaciniame skunde nurodo, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai kvalifikavo šalis siejančius materialinius teisinius santykius, dėl to netinkamai taikė materialiąsias teisės normas, reglamentuojančias bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės pasibaigimo pagrindus (**CK** 3.50, 3.100 straipsniai), turto paveldėjimą mirus sutuoktiniui (**CK** 3.117 straipsnio 4 dalis, 5.7, 5.13 straipsniai), įpėdinių turtinių teisių perėmimą, palikimo priėmimo ir paveldėto turto vertės momento nustatymą (**CK** 5.1, 5.3 straipsniai), o apeliacinės instancijos teismas neteisėtai priėmė šurprizinį sprendimą, išeidamas už pareikštų reikalavimų ribų – laikė, kad mirusio sutuoktinio turto dalis yra paveldimas turtas įstatymų nustatyta tvarka, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos dėl draudimo apeliacinės instancijos teismui savo iniciatyva išplėsti apeliacinio skundo argumentų sąrašą ir pradėti analizuoti tokius argumentus, kuriais apeliaciniame skunde nesiremama. Taip pat, ieškovės nuomone, apeliacinės instancijos teismas tinkamai nemotyavo sprendimo dėl turto vertės nustatymo momento, o dėl ieškovės nurodytų argumentų visiškai nepasisakė ir tinkamai nepagrindė priimto procesinio sprendimo, taip pažeidė **CPK** 331 straipsnio 4 dalį. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyrius nėra priėmęs nutarčių, kuriose būtų suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo taisyklės dėl paveldimo turto vertės nustatymo ir dėl procesinių teisių perėmimo santuokos nutraukimo byloje mirus vienam iš sutuoktinių proceso metu, nepriėmus galutinio neskundžiamo sprendimo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad bylą nagrinėję teismai pažeidė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos kasaciniame skunde įvardytais klausimais ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtam teismo procesiniam sprendimui priimti, ar kad kasacinio teismo praktika yra nevienoda.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka **CPK** 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (**CPK 350 straipsnio** 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakant priimti kasacinį skundą, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis, prašymas sustabdyti skundžiamo teismo procesinio sprendimo vykdymą nenagrinėtinas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovei B. Š. (*duomenys neskelbtini*) 457 (keturis šimtus penkiasdešimt septynis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. spalio 7 d. banke Swedbank, AB, mokėjimo nurodymo Nr. 8.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Antanas Simniškis

Donatas Šernas

Algirdas Taminskas